

Építészettörténet

Örökségvédelem

III. A keresztény templom kialakulása, bizánci építészet

Az antik örökség

Róma, Pantheon
Kr. e 42.

Az antik örökség

Róma, Colosseum
72-től

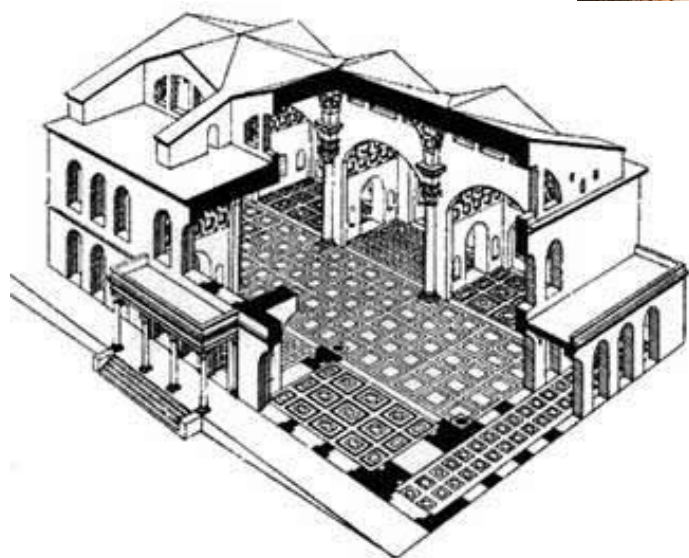
Az antik örökség

Palmüra, templom
2. század

Az antik örökség

Róma, Maxentius
bazilikája
308-tól

A keresztény templom kialakulása

A kései Róma

Történeti előzmények

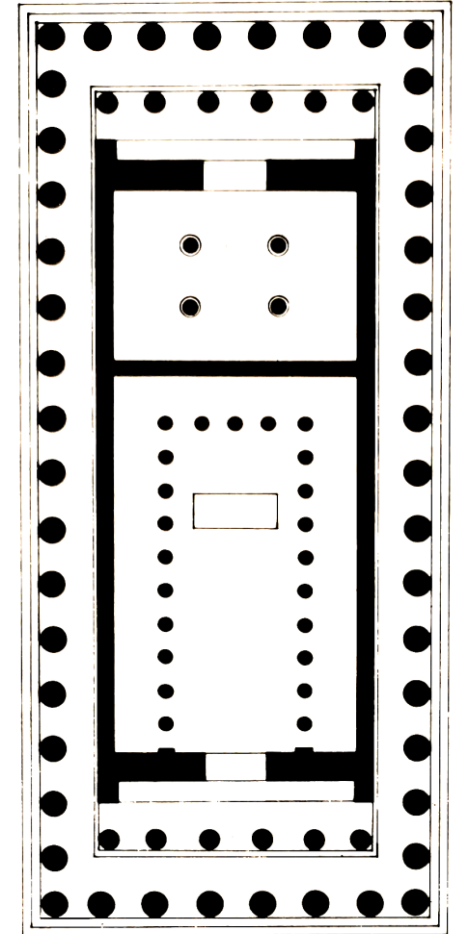
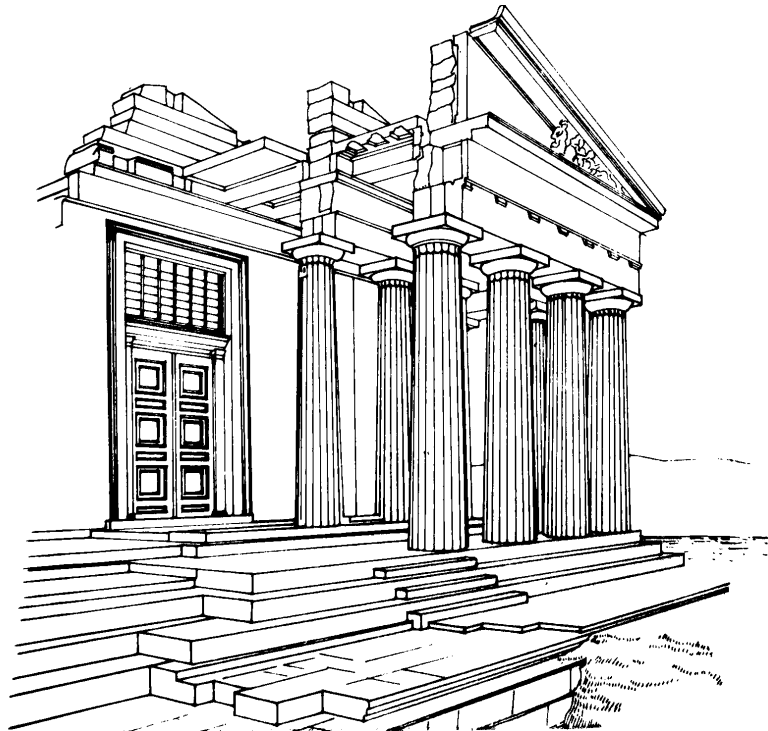
A szertartás igényei

Kelet és nyugat különbsége

Rítus és dogmatika

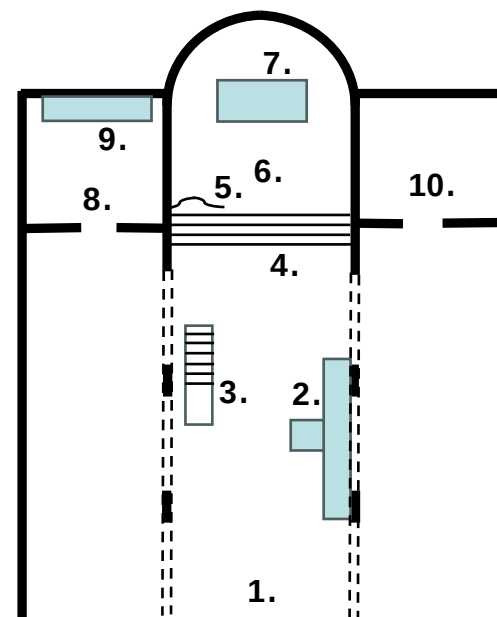
Az ógörög templom

Cella és istenszobor – a templomi alapforma

„Szír” templomtípus

1. Templomhajó
2. Cathedra
3. Bima
4. Lépcső
5. Függöny
6. Hajkal
7. Oltár
8. Protheszisz
9. Proszkomeidia asztal
10. Diakonikon

Bizánci templomtípus

I. Előcsarnok

1. Főkapu
2. Keresztelőkút

II. Templomhajó

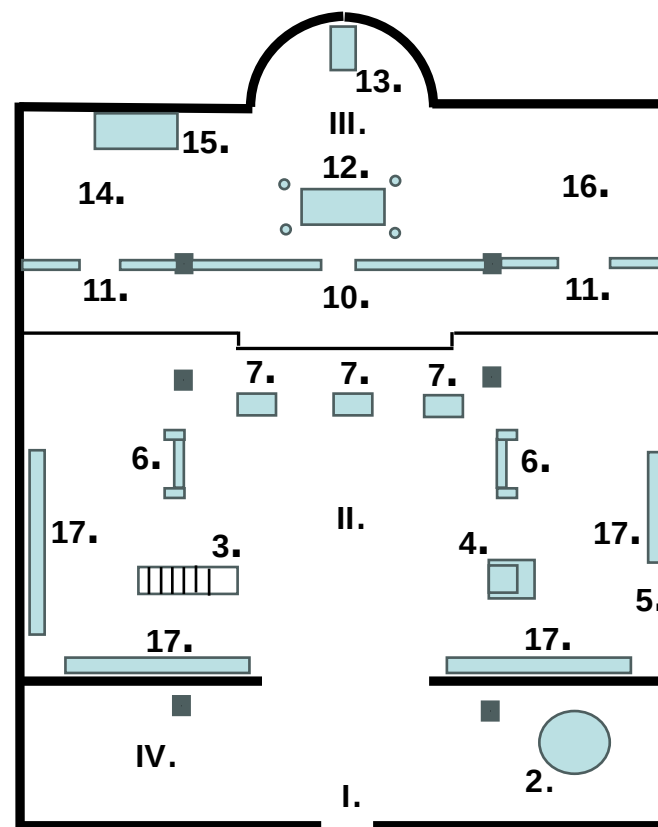
3. Szószék
4. Püspöki trónus
5. Oldalkapu
6. Kántorszék
7. Analogion(-ok)
8. Szolea
9. Ikonosztazion

III. Oltár

10. Királykapu
11. Diakónusi ajtók

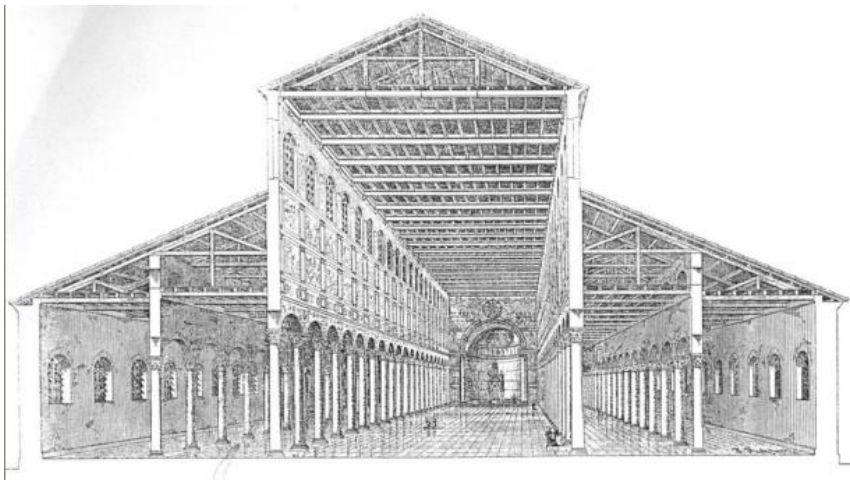
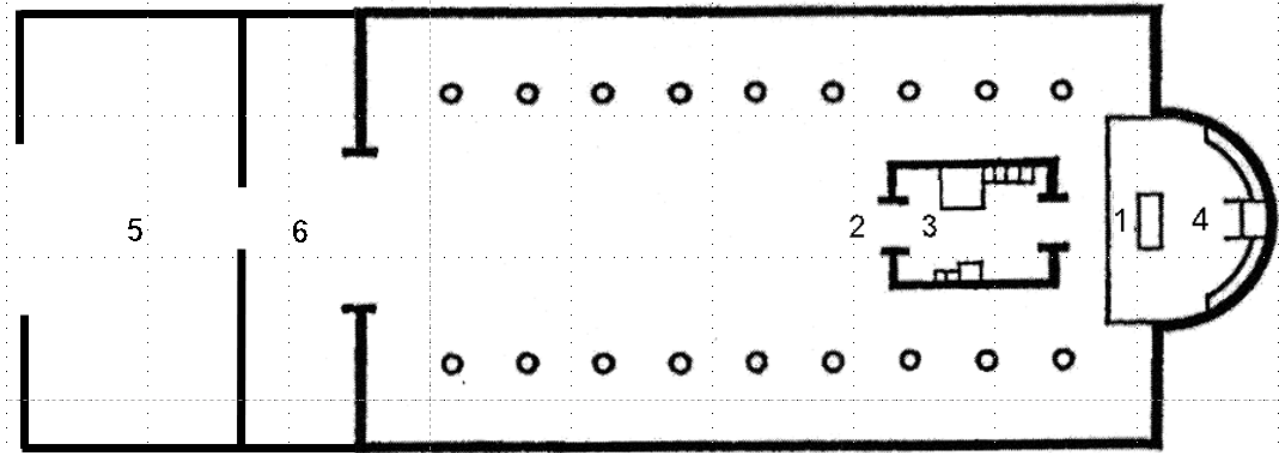
IV. Nők helye

12. Kivorionos oltár
13. Preszbiterion
14. Protheszis
15. Proszkomeidia asztal
16. Diakonikon
17. Sztaszidion(-ok)

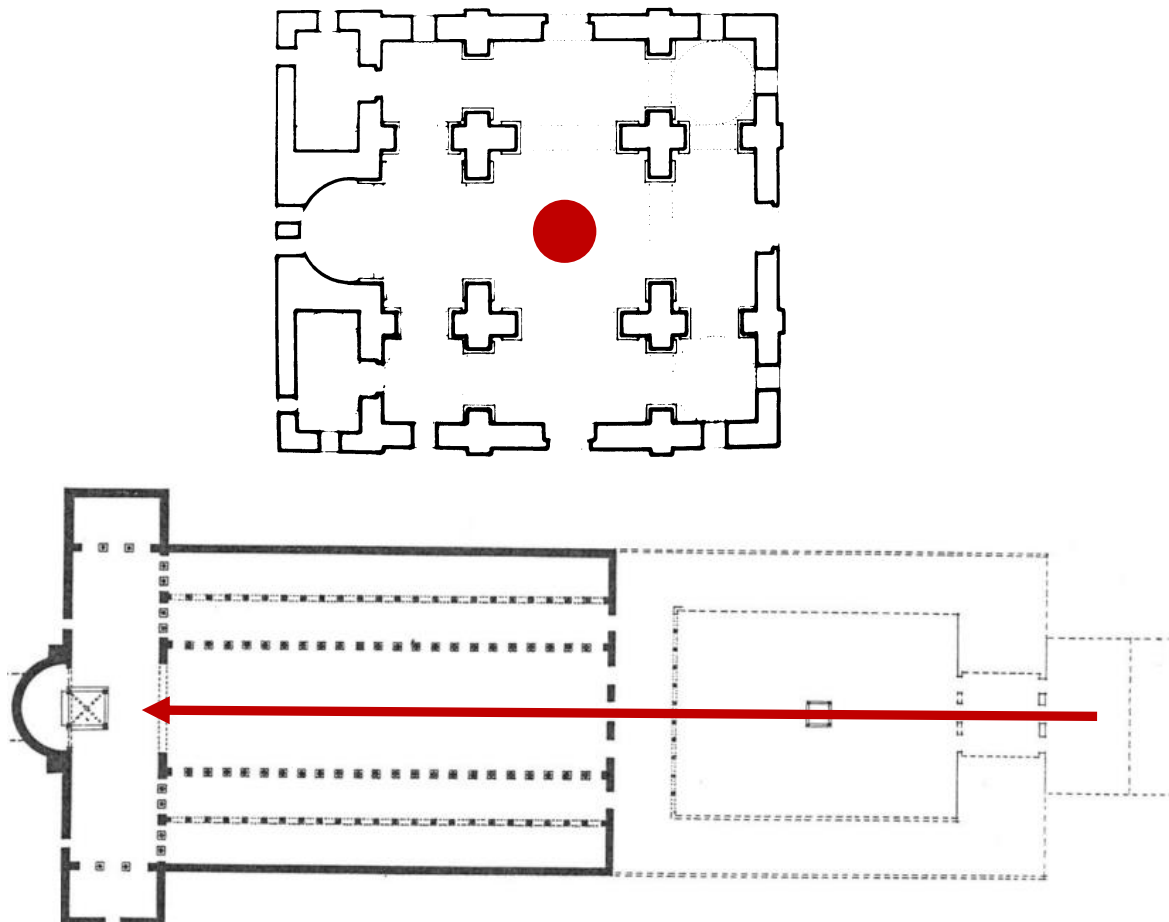
Ókeresztény római templomtípus – alaprajz és szerkezet

1. Oltár
2. Szkóla
3. Ambók
4. Székek
5. Exonarthex
6. Endonarthex

Kelet és nyugat különbsége

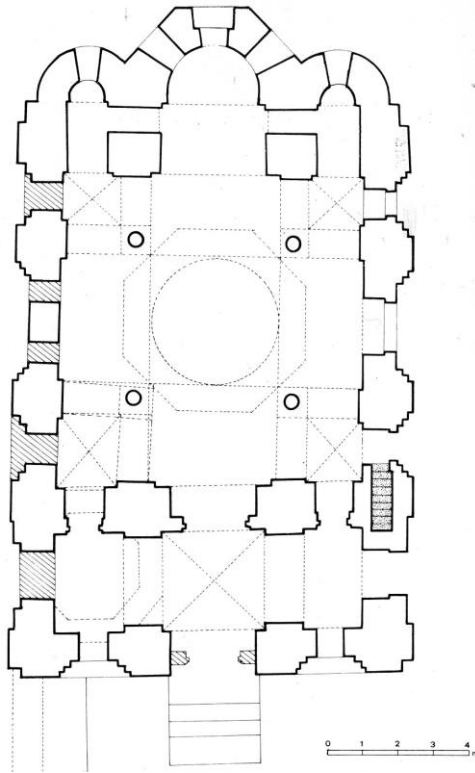
Statikus és dinamikus szemlélet – világkép és dogmatika

Bizánci építészet

Tesszalóniki, Panagia Chalkeon templom

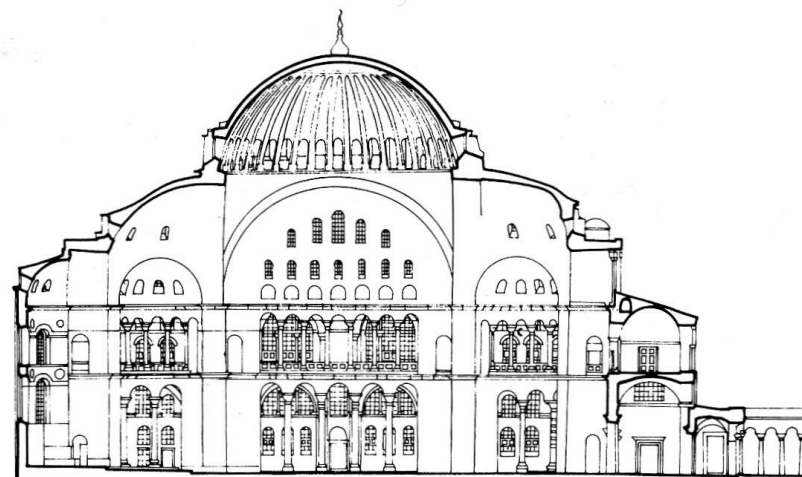
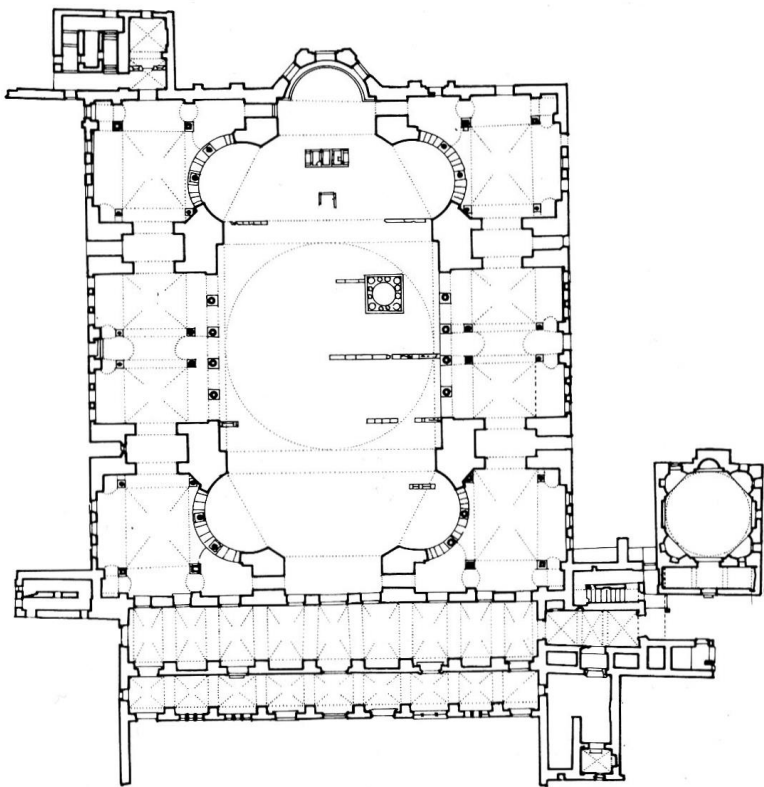
11. sz.

Bizánci építészet

Konstantinápoly, Hagia Sofia

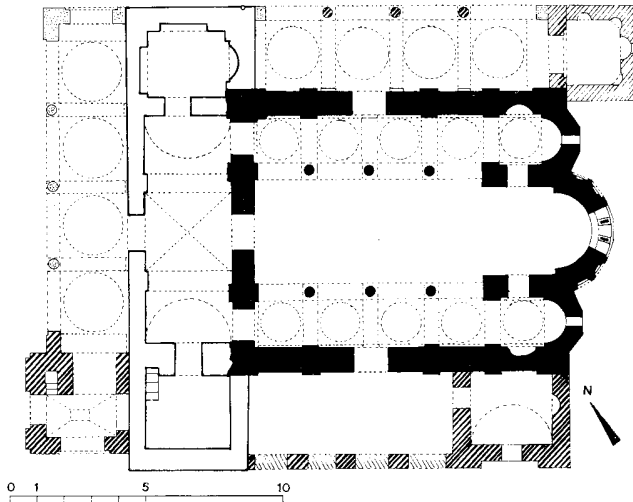
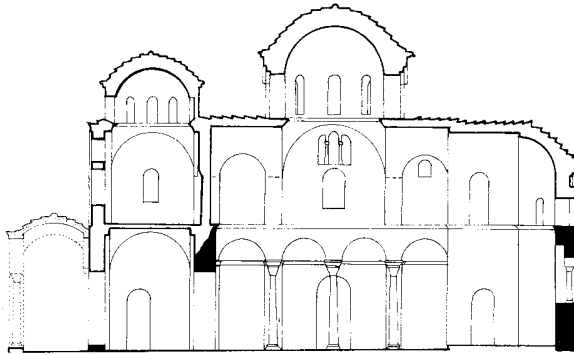
532-563, tralleszi Anthemiosz,
milétoszi Iszidórosz

Bizánci építészet

Mistrá, Szent Teodor templom

VIII. sz.

Bizánci építészet

Kercs, Keresztelő Szent János
templom

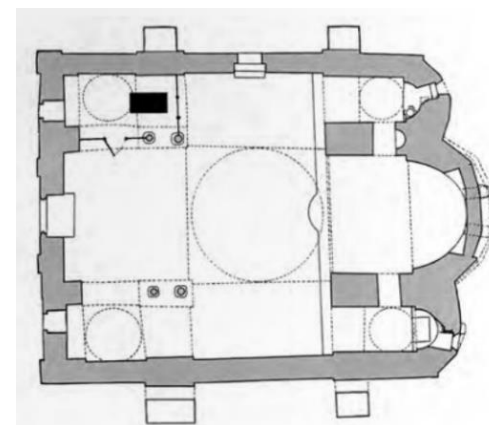
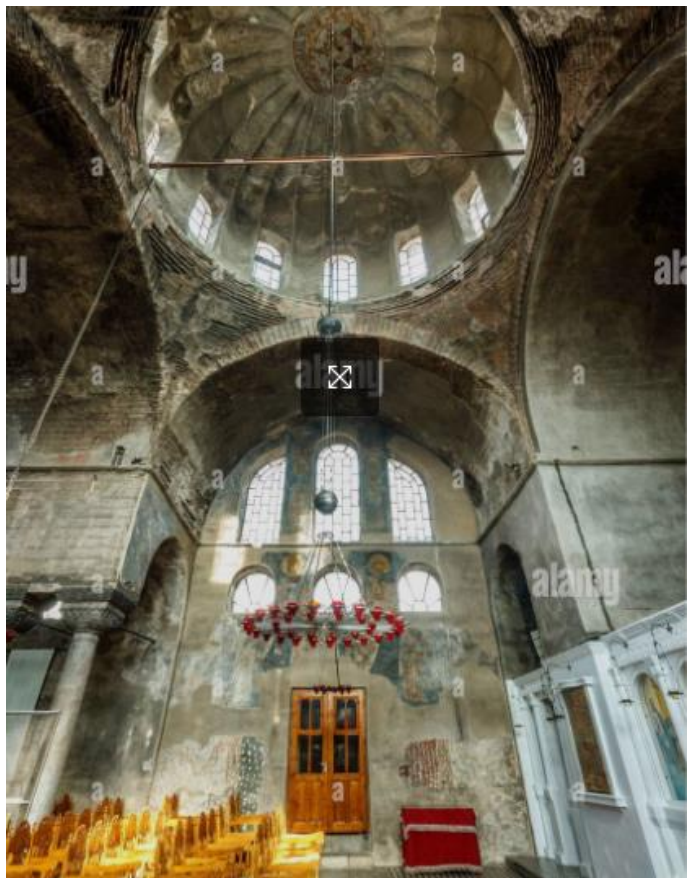
717-

Bizánci építészet

Pherres, Szűzanya, Világ
Megváltója templom

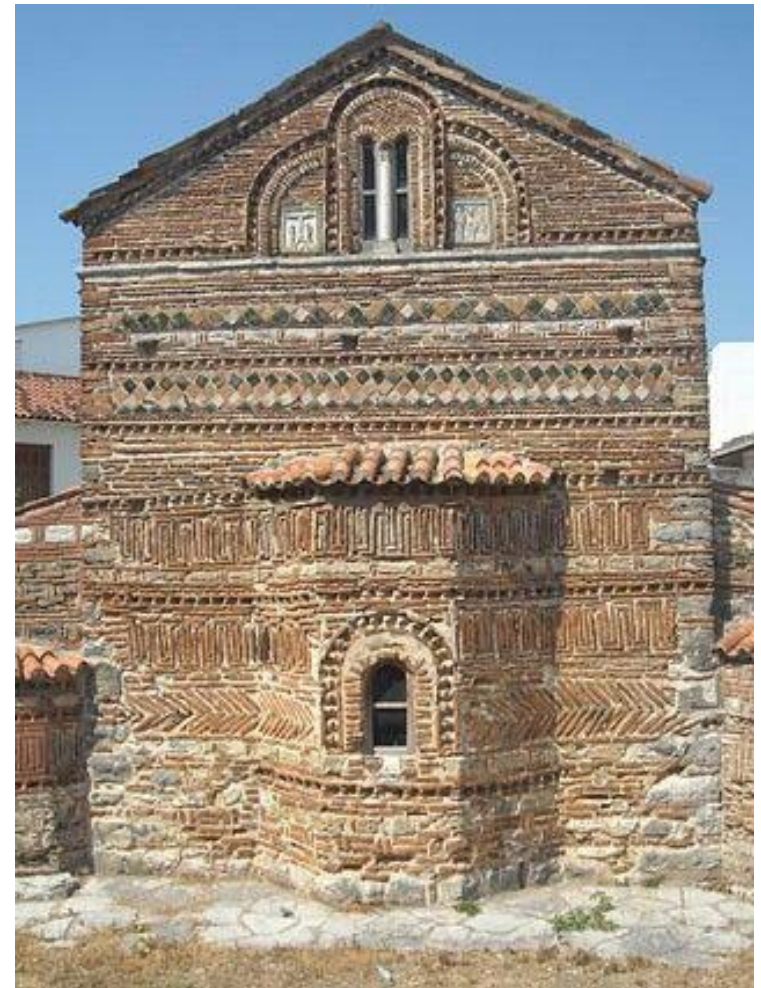
1152-

Bizánci építészet

Arta, Szent Bazil templom

XII. sz.

Bizánci építészet

Arta, Legszentebb Vigasztaló templom

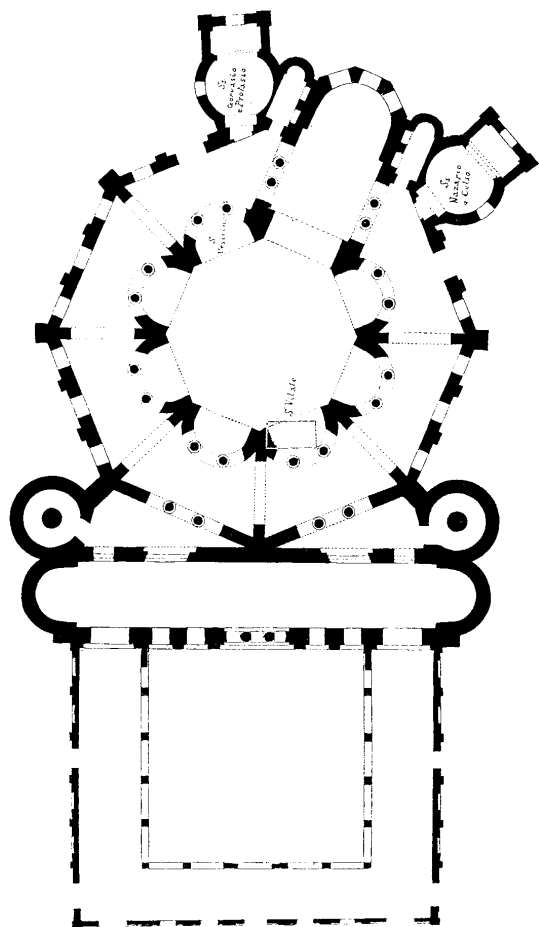
1250 körül

Bizánci építészet

Ravenna, S. Vitale templom

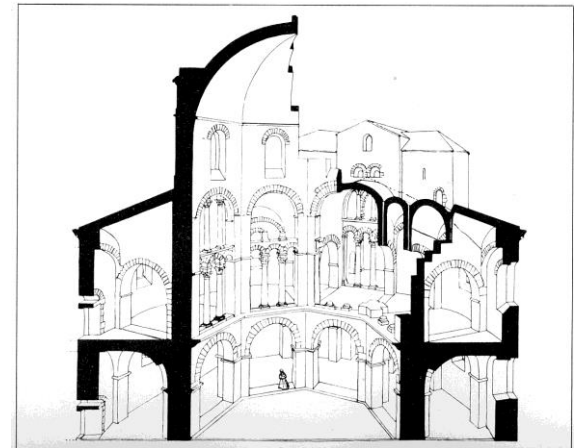
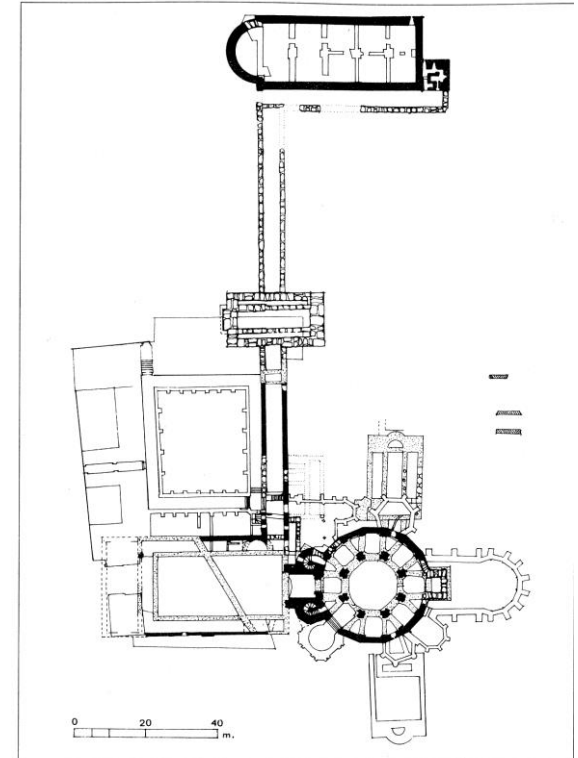
VI. sz. első fele

A kelet szemlélete nyugaton

Aachen, dóm

9. sz.

A kelet szemlélete nyugaton

Magyarország rotundái

Ják, Szent Jakab kápolna

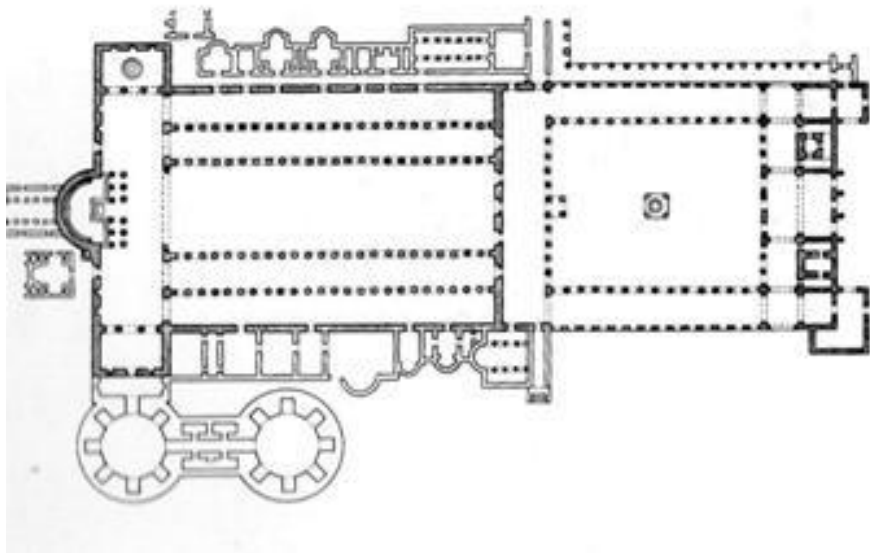
A kelet szemlélete nyugaton

Magyarország rotundái

Székelyudvarhely, Jézus szíve kápolna

A nyugati forma – Constantinus bazilikája

A nyugati forma – Régi Szent Péter bazilika

